

Výroční zpráva
Společnosti pro queer paměť, z. s.,
za rok 2022

sídlo spolku:	Na Strži 1683/40, 140 00 Praha 4
IČO:	02375486
e-mail:	queerpamet@queerpamet.cz
web:	www.queerpamet.cz
facebook:	queerpamet
instagram:	czechqueermemory
bankovní spojení:	2100543749/2010, Fio banka

Cílem této výroční zprávy je představit veřejnosti, čeho se nám v roce 2022 podařilo dosáhnout, jaké prostředky jsme na to měli k dispozici a za jakých okolností naše práce probíhala. Chtěli bychom na tomto místě poděkovat všem členům i nečlenům Společnosti pro queer paměť, kteří se do její práce v loňském roce aktivně zapojili. Dále děkujeme pamětníkům a pamětnicím, kteří nám darovali sbírkové předměty, a hlavnímu městu Praze, městské části Praha 4 a soukromým mecenášům a mecenáškám za podporu naší činnosti.

Společnost pro queer paměť (SPQP), založená v roce 2013, je zapsaný spolek, jehož hlavním posláním je shromažďování, uchovávání a zpřístupňování ústních, písemných, fotografických, trojrozměrných a jiných dokumentů vztahujících se k minulosti queer lidí v českém kontextu, podněcování bádání v oblasti paměti a historie queer lidí a organizace vědeckých akcí v této oblasti. Jinými slovy, SPQP je paměťovou, archivní a muzejní platformou české LGBT+ komunity. Sekundárně se zabýváme také organizováním kulturních a vzdělávacích akcí, které podporují poznávání a popularizaci paměti a historie queer lidí, a vydáváním vědeckých a populárně-naučných publikací v této oblasti.

Většinu svých činností vykonáváme v Centru queer paměti (CQP), které jsme otevřeli v roce 2015. Tento víceúčelový prostor slouží jako zázemí pro práci na zaznamenávání paměti starších LGBT+ generací, výzkum LGBT+ dějin a uchovávání sbírek z této oblasti, jakož i pro prezentaci těchto výsledků veřejnosti.

Vývoj spolku

Ke dni 1. ledna 2022 měl spolek 25 členů a členek, ke dni 31. prosince 2022 pak 26 členů a členek. Během roku byl nově přijat jeden člen spolku.

Řádná členská schůze dne 25. února 2022, konaná hybridní formou, se nesešla v usnášeníschopném složení. Náhradní členská schůze, konaná formou per rollam, pak dne 18. března 2022 schválila výroční zprávu a účetní závěrku za předešlý rok.

Správní rada spolku provedla dne 11. října 2022 reformu stanov, jejímž obsahem bylo především zjednodušení organizační struktury (zrušení vědecké rady a revizní komise) a zakotvení stálé možnosti on-line jednání kolektivních orgánů, tedy i mimo situace pandemických omezení. Změna stanov vstoupila v účinnost téhož dne. Zároveň správní rada svým novým předsedou zvolila dr. Ladislava Jacksona.

Činnost spolku

Po dvouletém období útlumu aktivit našeho spolku, vynuceného pandemií onemocnění covid, se návrat do předpandemických poměrů ukázal jako nesamozřejmý.

Pokud jde o provoz a využití Centra queer paměti, je zde důvod k radosti: v roce 2022 jsme přivítali 10 badatelských návštěv (v roce 2019 to bylo 13). V rámci nebadatelských návštěv k nám pak zavítala mj. skupina studujících z University of Tennessee, ale i další návštěvníci ze Spojených států či Spojeného království.

V roce 2022 jsme také inventarizovali archivní fond Jana Lányho, zesnulého významného gay aktivisty působícího v 80. a na počátku 90. let. Písemnosti obsažené v tomto fondu, který je od nynějška badatelsky přístupný v CQP, umožňují poznání řady aspektů situace neheterosexuálních lidí v českých zemích i řadě jiných evropských zemí přibližně v letech 1975 až 1992, kdy hlavní oblast, kterou tyto prameny dokumentují, je LGBT+ emancipační hnutí. Rovněž jsme aktualizovali soupis sbírky knih a periodik SPQP, dostupný na našem webu. K prezenčnímu studiu v Centru queer paměti bylo ke konci roku 2022 k dispozici 1052 knih a 1386 čísel různých periodik, v řadě případů jako v jediné veřejně přístupné instituci v ČR. Od poslední aktualizace v roce 2019 přibylo 150 knih a 206 čísel periodik. Naproti tomu, pokud jde o akce pro veřejnost, předcovidové aktivity se nám zatím dosáhnout nepodařilo. Realizovali jsme následující činnosti:

- 11. 5.: online přednáška Karly Huebner (Wright State University) o její monografii *Magnetic Woman. Toyen and the Surrealist Erotic (2020)* (Youtube; záznam na Facebooku)
- 9. 8.: přednáška členky spolku Marie Barešové na téma *Ohnivě léto. Queer čtení české kinematografie*, s projekcí filmu V. Kršky *Ohnivě léto (1939)*, v rámci festivalu Prague Pride
- 2. 11.: zveřejnění inventáře archivního fondu Jana Lányho
- 27. 12.: zveřejnění aktualizovaného soupisu knih a časopisů

Aktivity členů a členek týkající se LGBT+ dějin mimo platformu SPQP

- 22. 2.: členové spolku Jana Jablonická Zezulová a Michal Mako se zúčastnili veřejné diskuse k výstavě *Loading:Love* o LGBT+ dějinách Slovenska, českých zemí a Maďarska v Múzeu mesta Bratislavy
- 24. 2.: člen spolku Ladislav Jackson vystoupil v rámci doprovodného programu výstavy *Studnice moudrosti* v pražské MeetFactory s přednáškou *MiTOYEN: Surrealistická umělkyně mezi póly genderů a sexualit*
- 1.5.: členka spolku Anna Hájková promluvila při odhalení pomníku lesbických obětí koncentračního tábora Ravensbrück, k jehož zřízení v rámci Památníku Ravensbrück svou prací přispěla
- 21. 6.: Český rozhlas Plus uvedl rozhovor s členkou spolku Annou Hájkovou o její monografii *Poslední ghetto. Všední život v Terezíně (2022)* a o výzkumu queer dějin holocaustu
- 23. 8.: člen spolku Ladislav Jackson vystoupil na 26. konferenci International Council of Museums v Praze s příspěvkem *Between Oppression and Joy, Permanent and Ephemeral, History and Memory: Collecting Queer Past in the Czech Republic*

- srpen: nakladatelství Mehrin a nakladatel Martin Reiner podepsali smlouvu o rozšířeném českém překladu knihy členky spolku Anny Hájkové *Lidé bez dějin jsou prach* o queer židovských teenagerech během holocaustu
- 1. 10.: členové spolku Denisa Vídeňská a Jan Krčál vystoupili na konferenci Fachverband Homosexualität und Geschichte v Berlíně s příspěvkem „*Do not love me, one shouldn't do that*“. *Homosexuality in the Pardubice Region 1929-1945* (Jan Krčál) a *An illness to freedom? The case of female homosexuality in Prague in 1942–1945* (Denisa Vídeňská)
- 20. 10.: člen spolku Jaromír Mrňka vystoupil na konferenci Město jako laboratoř změny (ÚSD AV ČR) s příspěvkem *Perspektivy výzkumu urbánní gay topografie mezi pozdním socialismem a postsocialismem*
- podzim: německý Bundestag se usnesl, že 27. ledna 2023 si připomene queer oběti nacismu, mj. díky výzkumu členky spolku Anny Hájkové
- 23. 10.: Česká televize uvedla díl pořadu *Kronika orgasmu* s názvem *Dá se homosexualita léčit?*, na kterém se podílel člen spolku Jan Seidl
- 13. 11.: v rámci QFF Mezipatra Brno proběhla historicko-vlastivědná vycházka po LGBT+ pamětihodnostech v centru města Brna, kterou vedl člen spolku Jan Seidl
- 8. 12.: členové spolku Denisa Vídeňská, Michal Mako a Jan Krčál vystoupili na konferenci „Tajná, hříšná, zvrácená: Zakázaná sexualita a její historické proměny“ (Univerzita Pardubice, ÚHT FF) s příspěvkem *Ve stínu stigmatu: Lesbická láska v českých literárních pramenech 1. polovině 20. století* (Denisa Vídeňská), *V zajetí diskurzov: homosexualita v české tlači před rozpadem Rakúsko-Uhorska (1909 - 1913)* (Michal Mako) a „*Nepřirozené ukájení pudu pohlavního*“: *Homosexualita a zoofilie v první a druhé polovině 20. století na Pardubicku* (Jan Krčál)

Publikační činnost členů a členek týkající se LGBT+ dějin

MAKO, Michal: *Odsouzení dle paragrafu 129 b*, Tajemství české minulosti (č. 94, 2022, s. 26–28)

MRŇKA, Jaromír: Recenze (Mark Cornwall, Čertova zeď, Život a smrt Heinze Ruthy, překlad Jan Seidl, Academia, Masarykův ústav a archiv AV ČR, Praha 2020, 380 s.), in: *Paměť a dějiny*, 4/2021, s. 137–139.

Hospodaření spolku
PŘEHLED O MAJETKU A ZÁVAZCÍCH (údaje v Kč)
Společnost pro queer paměť, z.s. (IČ: 023 75 484)

A. MAJETEK			B. ZÁVAZKY		
	31.12.2021	31.12.2020		31.12.2021	31.12.2020
Peněžní prostředky v hotovosti a ceniny	1 255,00	2 545,00	Závazky	0,00	0,00
Peněžní prostředky na bankovních účtech	117 477,05	93 873,05	Úvěry a zápůjčky přijaté	0,00	0,00
Jistota ÚMČ Praha 4	15 783,00	15 783,00	Závazky celkem	0,00	0,00
MAJETEK CELKEM	134 515,05	112 201,05	ZÁVAZKY CELKEM	0,00	0,00
			ROZDÍL MAJETKU A ZÁVAZKŮ	134 515,05	112 201,05

PŘEHLED O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH (údaje v Kč)
Společnost pro queer paměť, z.s. (IČ: 023 75 484)

A. PŘÍJMY					B. VÝDAJE				
	2022		2021			2022		2021	
	Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost		Hlavní činnost	Vedlejší činnost	Hlavní činnost	Vedlejší činnost
Přijaté peněžní dary mimo veřejné sbírky	21 118,00		14867,00		Materiál	220,00	0,00	2 000,00	0,00
Přijaté členské příspěvky	1 200,00		1000,00		<i>Materiál - režijní</i>	<i>0,00</i>		<i>0,00</i>	
Dotace a příspěvky přijaté z veřejných rozpočtů	100 000,00		140 000,00		<i>Materiál - vybavení CQP, drobný hmotný majetek</i>	<i>220,00</i>		<i>2 000,00</i>	
Ostatní					<i>Materiál - různý CQP</i>	<i>0,00</i>		<i>0,00</i>	
					Služby	63 998,00	0,00	86 727,22	0,00
					<i>Služby</i>	<i>9 776,00</i>		<i>19 829,42</i>	
					<i>Služby - nájem a služby CQP</i>	<i>65 676,00</i>		<i>65 676,00</i>	
					<i>Vrácené přeplatky</i>	<i>-11 454,00</i>		<i>0,00</i>	
					<i>Propagace</i>	<i>0,00</i>		<i>0,00</i>	
					<i>Ostatní - cestovné</i>			<i>1 221,80</i>	
					<i>Ostatní - pohoštění a dary</i>	<i>0,00</i>		<i>0,00</i>	

					Mzdy	30 100,00	0,00	57 785,00	0,00
					<i>Dohody o PP</i>	<i>30 100,00</i>		<i>57 785,00</i>	
					Ostatní	5 686,00	0,00	12 171,00	0,00
					<i>Ostatní - pořízení sbírkových předmětů</i>	<i>380,00</i>		<i>0,00</i>	
					<i>Ostatní - daně, poplatky atd.</i>	<i>5 306,00</i>		<i>10 171,00</i>	
					<i>Ostatní - bankovní poplatky</i>	<i>0,00</i>		<i>0,00</i>	
					<i>Výstavy</i>	<i>0,00</i>		<i>0,00</i>	
					<i>Ostatní - různé</i>			<i>2 000,00</i>	
Příjmy celkem	122 318,00		155 867,00		Výdaje celkem	100 004,00	0,00	158 683,22	0,00
PŘÍJMY CELKEM	122 318,00		155 867,00		VÝDAJE CELKEM	100 004,00		158 683,22	
ROZDÍL PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	22 314,00		-2816,22						

SPQP je účetní jednotkou podle § 1 odst. 2 písm. a) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, v platném znění. Podle čl. II odst. 2 zákona č. 437/2003 Sb. resp. podle § 1f zákona č. 221/2015 Sb. (novela účinná od 1. 1. 2016) může vést jednoduché účetnictví, tj. účetnictví na bázi příjmů a výdajů.

Účetní závěrku SPQP sestavuje, vyhotovuje však v souladu se zásadami pro jednoduché účetnictví přehled o majetku a závazcích a přehled příjmů a výdajů. Tyto dva výkazy (viz výše) sestavené na bázi historických cen obsahují údaje za běžný a minulý rok v celých Kč. K 31. 12. 2022 SPQP neevidovala žádný dlouhodobý nehmotný či hmotný majetek s oceněním vyšším než 60 tis. Kč resp. 40 tis. Kč, žádné pohledávky a závazky a žádné peněžní prostředky v cizích měnách. Jako ostatní majetek je v přehledu majetku a závazků vykázána jistota složená Úřadu městské části Praha 4 ve výši 15 783,- Kč v souvislosti s pronájemem místnosti – Centra queer paměti v objektu Na Strži 1683/40, Praha 4.

Příjmy SPQP pocházely v roce 2022 především z účelové dotace – grantu ve výši 100 tis. Kč poskytnutého Hlavním městem Prahou (81,8 %), z darů (17,3 %) a z členských příspěvků (0,9 %).

Výdaje r. 2022 se týkaly zejména nájmu a služeb Centra queer paměti (65,7 %) a odměn z dohod o provedení práce (30,1 %).

Okamžik sestavení přehledů: 28. 1. 2023